

Nortura SA avd Bjerka
Strandgata 14
8643 BJERKA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Endre Aaen

Tilsynsrapport - Nortura SA avd Bjerka - Hemnes

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under digitalt tilsyn med Nortura SA avd Bjerka (virksomhetsnummer: 988653470) den 14.11.2024.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet og frister
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet og frister

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Vi er orientert om at virksomheten fortsatt overskrider sine utslippsgrenser for utslipp til vann. Statsforvalteren ser alvorlig på at dette forholdet fortsatt ikke er rettet mtp. at anlegget har hatt overskridelse av sine utslippsgrenser siden første egenkontroll i 2010. Med bakgrunn i at dette forholdet ikke ble avdekket under dette tilsynet vil ikke forholdet beskrives som avvik i denne rapporten. Forholdet vil likevel beskrives under andre forhold.

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens metode for måling og rapportering av utslipp av prosessavløpsvann er ikke i tråd med tillatelsen.
- Avvik 2: Virksomheten måler utslipp av oljeholdig avløp på feil punkt.
- Avvik 3: Virksomhetens måleprogram vurderer ikke utslipp til luft og støy.
- Avvik 4: Virksomheten har manglende samordning med kommunen.
- Avvik 5: Virksomhetens håndtering av farlig avfall er ikke i tråd med krav i forskrift.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Statsforvalteren har anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Varsling av forurensningsmyndigheten er ikke en del av virksomhetens beredskap mot akutt utslipp.
- Anmerkning 2: Virksomheten kan forbedre sin egenkontrollrapportering til Statsforvalteren.
- Anmerkning 3: Virksomheten kan forbedre sin miljørisikovurdering mtp. å vurdere risikoen for enkelthendelser.
- Anmerkning 4: Virksomheten har ikke behandlet naboklager som avvik.

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ber om tilbakemelding fra dere

Nortura SA avd Bjerka må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 15.03.2025. Vi ber også om at dere kommenterer forhold påpekt under anmerkning og andre forhold.

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfnopost@statsforvalteren.no. Merk svaret med saksnummer 2018/3555.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Nortura SA avd Bjerka må betale et gebyr på kr. 30 300 for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr gitt i varsel om tilsyn sendt til dere 29.10.2024, og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket om gebyr. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens metode for måling og rapportering av utslipp av prosessavløpsvann er ikke i tråd med tillatelsen.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 3.1 om utslippsberegninger med utslippsgrenser, 3.6 om avløpsmålinger og 11.1 om måling og beregning av utslipp

Beskrivelse av krav og vår vurdering

1.1 Dere tar ikke døgnprøver for utslipp av prosessavløpsvann.

I tillatelsens vilkår 3.1 har dere korttidsgrense for utslipp av prosessvann for oljeholdig avløpsvann, fett og organisk materiale. Det er i vilkår 3.6 satt krav til at korttidsmålinger skal gjennomføres som to døgnblandeprøver for kontroll av korttidsgrenser ved gjennomføring av prøvetaking for langtidsgrense.

Ved tilsynet beskrev dere at det kun gjennomføres tredagers blandeprøver for å dokumentere langtidsgrensene i tillatelsen. Det tas ikke døgnblandeprøver for å dokumentere korttidsgrensene i tråd med tillatelsen.

Se «andre forhold» om endring av prøvetaking.

1.2 Dere benytter feil metode for måling av prosessavløpsvann.

Dere har i tillatelsen vilkår 3.1 en ramme for totalt utslipp av KOF per år. Virksomheten tar prøver av prosessavløpsvannet seks ganger per år. Ved gjennomføring av prøvetaking blir vannforbruket inn til anlegget registrert, dette for å sikre mengdeproporsjonalitet i prøvene. Ved rapportering benytter virksomheten det totale vannforbruket sammen med gjennomsnittet av de seks målingene til å estimere det totale utslippet fra virksomheten per år.

Ved måling av prosessavløpsmengde kan dere ikke benytte vannforbruket inn til anlegget. Dette skyldes at dere har flere andre typer forbruk i anlegget, slik som vann til sanitære fasiliteter. Videre kan vann benyttes til vasking av utearealer, som vil gå på overvannsnettet og ikke via prøvetakingspunktet. Videre har dere fordrøyning og pumper i anlegget som vil føre til at mengden vann ut av anlegget ikke vil være den samme som målt vanninntak. Dette gjelder spesielt over kortere perioder. Vannforbruket vil derfor ikke gi riktige tall for bruk inn i beregning av mengdeproporsjonaliteten av målingene. Virksomheten må ha oversikt over de prosessavløpsmengdene som til enhver tid går ut av anlegget, spesielt under prøvetaking. Dette kan dere eksempelvis gjøre ved å måle mengden rensert prosessavløpsvann som pumpes inne i anlegget eller i den kommunale pumpestasjonen utenfor anlegget, forutsatt at det ikke er annet påslipp enn prosessavløpsvann på disse pumpene.

1.3 Dere benytter en unøyaktig metode for beregning av årlig utslipp

Dere benytter en unøyaktig metode for beregning av totalt årlig utslipp. Det årlige utslippet skal beregnes basert på den målte utslippsmengden under prøvetaking multiplisert med resultat fra prøvetaking. Disse målingene vil være grunnlaget for beregning av totalt utslipp mellom to målinger. Det summerte totale utslippet mellom de enkelte prøvene vil være grunnlaget for det totale årlige utslippet fra virksomheten.

1.4 Dere beregner ikke spesifikk utslipp i tråd med tillatelsen.

I tillatelsen har dere krav til spesifikk utslipp av BOD₇ for prosessavløpsvann ved slakt av gris og for annet slakt.

Ved tilsynet beskrev dere at det ved normale produksjonsdøgn vil være produksjon av både gris og annet slakt. Det vil derfor med dagens produksjonsmønster ikke være mulig å sikre representativ prøvetaking for å beregne spesifikk utslipp for det enkelte type rådestoff. Det er deres ansvar å søke om endring av tillatelsen dersom dere mener dere ikke vil kunne oppfylle vilkårene som er gitt.

Se «andre forhold» om endring av prøvetaking.

1.5 Dere har ikke vurdert usikkerhetsbidrag i deres måleprogram for måling og prøvetaking av prosessavløpsvann.

Ved måling av utslipp vil det være usikkerheter knyttet til resultatet som følge av valgt prøvetakings- og analysemetode. Det vil også være usikkerhet knyttet til holdbarhet av prøver som følge av håndtering av prøven, blant annet fra transport av prøver mellom anlegget og analyselaboratoriet.

Under tilsynet kunne dere vise at dere har vurdert usikkerheten i prøvetaking av bakteriologiske prøver og andre prøver knyttet til hygiene i produksjonen. Dere hadde derimot ikke vurdert usikkerheten for prøvetaking for målinger eller beregninger av utslipp av prosessavløpsvann.

Dere har prøvetaking av parameter som ikke er egnet for lengre lagring, eksempelvis pH, fett og BOD. Dette har ført til at dere har hatt uakkrediterte prøver som følge av tiden mellom start av prøvetaking og analysetidspunkt. Etter vår vurdering har dere ikke i tilstrekkelig grad vurdert om prøvetakingen må justeres basert på holdbarheten av prøvene.

Avvik 2: Virksomheten måler utslipp av oljeholdig avløp på feil punkt.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 3.2 om utslippsreducerende tiltak

Beskrivelse av krav og vår vurdering

Dere har i tillatelsen utslippsgrenser og krav til prøvetaking ved utslipp av oljeholdig avløpsvann, dersom virksomheten har aktivitet som produserer slikt avløpsvann. Ved tilsynet ble det oppgitt at dere har et verksted der det vil kunne forekomme utslipp av oljeholdig avløpsvann.

Dere har ved tidligere tilsyn og revisjon fått påpekt at dere tar prøver av oljeholdig avløpsvann på feil punkt. Dersom virksomheten tar målinger av olje antas det at det er vurdert at det er en fare for utslipp av oljeholdig avløpsvann. Måling av oljeinnhold skal gjøres av delstrømmen som antas å kunne inneholde olje. Dette betyr at måling av det oljeholdige avløpsvannet skal gjøres før det sammenblandes med annet avløp.

Dersom virksomheten mener at avløpsvannet ikke vil være forurenset av olje skal avløpsvannet ikke ledes inn på renseanlegg, men slippes ut separat, jf. vilkår 3.2.

Med bakgrunn i at dette forholdet ved to tidligere tilsyn er anmerket anser vi nå forholdet som et avvik da det ikke er rettet i tråd med tidligere veiledning/tolkning.

Avvik 3 Virksomhetens måleprogram vurderer ikke utslipp til luft og støy.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 11.1 om måling og beregning av utslipp.
- Forskrift om systematisk helse-, og miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 8.

Beskrivelse av krav og vår vurdering

Virksomheten har et måle-/utslippsprogram som omhandler utslipp til vann. Det er derimot ikke vurdert utslipp til luft eller støy. Virksomheten har støygrenser i tillatelsen, men har ikke vurdert hva som vil utløse behov for å dokumentere sitt støybidrag til omgivelsene.

Selv om dere ikke har grenseverdier i forskrift eller tillatelse for utslipp til luft skal dere likevel gjøre en vurdering av hvilke utslipp dere har, og hvilke grenseverdier som bør utløse behov for målinger og/eller tiltak. Dette kommer av at virksomheten har en selvstendig plikt til å unngå forurensning og skal vite hvilke utslipp som kommer av driften. Dere tar i dag målinger av forbrenningsovner for å sikre god forbrenning. Disse målingene bør være en del av virksomhetens måle-/utslippsprogram.

Et av deres forbrenningsanlegg er omfattet av forurensningsforskriften kapittel 27 om mellomstore forbrenningsanlegg og vil være omfattet av grenseverdier for utslipp til luft fra 2030.

Avvik 4: Virksomheten har manglende samordning med kommunen.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om systematisk helse-, og miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 6.

Beskrivelse av krav og vår vurdering

Dersom flere virksomheter utfører arbeid på samme arbeidsplass skal det foreligge skriftlig avtale som beskriver hvem som er ansvarlig for å samordne internkontrollen for deres felles aktiviteter.

Dere oppga under tilsynet at dere har påslipp til kommunalt avløpsnett for prosessavløpsvann og sanitært avløpsvann. Prosessavløpet går inn på kommunalt nett via en av kommunens pumpestasjon vest for anlegget, før det går via kommunens renseanlegg og til utslipp i sjø. Vi er av den vurdering at samarbeidet mellom kommunen og virksomheten, for påslipp prosessavløpsvann, fra påkoblingspunkt til kommunalt nett til utslippspunkt i sjø vil kunne anses som arbeid omfattet av kravene til samordning av internkontroll.

Under tilsynet oppga dere at det er lite kommunikasjon mellom dere og kommunen med tanke på påslippet dere har til det kommunale avløpsnettet. Dere var videre usikre på om det foreligger er skriftlig påslippsavtale mellom kommunen og bedriften, og eventuelt hvilke vilkår som står i denne, utover krav til maksimal påslippsmengde.

Det er viktig at virksomheten og kommunen er samordnet når det kommer til drift, prøvetaking og vedlikehold av felles avløpsnett og pumpestasjoner. Det har tidligere forekommet et tilfelle med stans på kommunens pumpestasjon som ligger på anleggsområdet til Nortura, som har ført til at prosessvann fra bedriften har gått i overløp til sjø. Basert på deres beskrivelse av avviket hadde ikke virksomheten blitt varslet i tilstrekkelig grad av kommunen om driftsavviket. Det er viktig at bedriften sammen med kommunen har gode rutiner knyttet til varsling av hendelser for å forhindre akutte utslipp. Slike avtaler skal være skriftlige og skal inngå i bedriftens beredskap. Videre bør kommunen

og virksomheten samarbeide med tanke på miljørisikovurderingen av avløpsnett og renseanlegget til kommunen.

En stor del av den totale belastningen på det kommunale avløpsnett og renseanlegget i området kommer fra virksomheten. Deres belastning på det kommunale avløpsnett vil derfor kunne ha stor påvirkning på anlegges renseevne. Prøvetaking ved virksomheten og kommunen bør samordnes, og virksomheten bør rapportere til kommunen om hvilke påslipp dere har. Dette sikrer at kommunen ved sin egenkontrollrapportering til Miljødirektoratet har oppdaterte tall for belastning på avløpsnett/reseanlegget.

I tilfeller der det er usikkert hvem som er ansvarlig for samordningen kan myndighetene plassere ansvar inntil annet er avtalt mellom partene i en avtale. Basert på at det totale utslippet på det felles utslippspunktet fra det kommunale renseanlegget kommer fra dere mener vi at det er Nortura SA avd. Bjerka som er ansvarlig for å samordne sin internkontroll med kommunen. Virksomheten vil med bakgrunn i dette ansvaret være ansvarlig for å direkte informere kommunen om forhold beskrevet i dette avviket. Kommunen står også som mottaker av rapporten.

Avvik 5: Virksomhetens håndtering av farlig avfall er ikke i tråd med krav i forskrift.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8 og § 11-12.
- Forskrift om systematisk helse-, og miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 7.

Beskrivelse av krav og vår vurdering

Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall sier at virksomheter som genererer farlig avfall skal sikre forsvarlig oppbevaring og håndtering av avfallet. Virksomheten skal ha kartlagt hvilke typer farlig avfall som kan oppstå av driften og hvordan avfallet skal oppbevares. Dersom den totale mengden farlig avfall ved virksomheten overstiger 1 kg skal alt farlig avfall leveres til lovlig mottak minst en gang per år. Ved levering er virksomheten pliktig å deklare avfallet. Alt dette skal være dokumentert skriftlig i virksomhetens internkontroll.

5.1 Dere leverer ikke alt farlig avfall minst en gang hvert år.

Dere genererer mer enn 1 kilo farlig avfall per år og leverer farlig avfall flere ganger per år til lovlig avfallsmottak. Vi ser derimot, basert på avfall som er deklart fra virksomheten, at dere ikke har levert alle fraksjoner av farlig avfall som oppstår ved virksomheten minst en gang per år. Dette gjelder eksempelvis batterier og spillolje.

5.2 Dere har i rutinen for avfallhåndtering ikke presisert at batterier er farlig avfall.

Som en del av kravet for å sikre årlig levering og oppbevaring av alt farlig avfall, må virksomheten ha kartlagt hvilke fraksjoner av farlig avfall som kan oppstå som en del av driften. Dette innebærer at deres rutiner skal presisere hvilke typer avfall som er farlig avfall¹, slik som batterier, lysstoffrør, brukt absorbent, og hvor disse skal mellomlagres i påvente av levering.

I deres rutine for avfallshåndtering sto det under tilsynet at batterier skulle håndteres i «restavfallsbøtte». Slik vi ser det åpner denne beskrivelsen for at batterier er restavfall. Beskrivelsen er derfor ikke presis nok til å sikre riktig håndtering av det farlige avfallet.

---

¹ Jf. avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 2.

5.3 Dere fører ikke kontroll med hva som deklarerer av farlig avfall fra virksomheten.

Dere har gitt avfallsselskap fullmakt til å deklarerer farlig avfall på vegne av dere når dette blir hentet. Dere fører derimot ikke egenkontroll med at alt farlig avfall som dere mener leveres blir deklarerert, eller at deklarasjonene er riktige. Selv om dere har gitt fullmakt til avfallsselskap til å deklarerer på vegne av dere, er dere som avfallsprodusent ansvarlig for at alt farlig avfall som leveres/hentes blir deklarerert riktig. Dere skal derfor ha rutiner for egenkontroll av deklarasjoner for å kontrollere at disse stemmer med avfallet som faktisk er levert. Under tilsynet mente dere at det var levert småbatterier, uten at dette var deklarerert fra virksomheten. Dette skulle ha vært avdekket ved egenkontroll av deklarasjoner.

Anmerkning 1: Varsling av forurensningsmyndigheten er ikke en del av virksomhetens beredskap mot akutt utslipp.

Etter vilkår 10.3 i deres tillatelse skal dere ha gjennomført miljørisikovurdering og etablert beredskap basert på denne vurderingen. Som en del av beredskapen skal dere ved akutt forurensning, snarest mulig underrette forurensningsmyndigheten.

Virksomheten har gjennomført en miljørisikovurdering og har en beredskapsplan for hendelser som kan oppstå som følge av driften, som kan ha påvirkning på ytre miljø. Under tilsynet kunne dere beskrive flere av øvelsene dere har hatt av deres beredskap, og dere oppga at det gjennomføres fire beredskapsøvelser hvert år. Noen av øvelsene skjer i samarbeid med andre etater/instanser slik som brannvesen.

Ifølge deres redegjørelse er derimot ikke varsling av Statsforvalteren, som forurensningsmyndighet, en del av deres beredskapsrutine.

Anmerkning 2: Virksomheten kan forbedre sin egenkontrollrapportering til Statsforvalteren.

Virksomheten rapporterer årlig til Statsforvalteren om sine utslipp. Ved egenkontroll skal det også oppgis eventuelle andre utslipp som ikke er regulert i tillatelsen, men som vil kunne ha påvirkning på ytre miljø. Videre skal det rapporteres hvordan avfall håndteres.

Under tilsynet ble det beskrevet av det årlig tas prøver fra forbrenningsanlegg. Disse målingene benyttes til å sikre god forbrenning i ovnene, og måler også utslipp av stoffer slik som NO_x. Dette er målinger som burde vært rapportert ved egenkontroll.

Dere rapporterer årlig at dere leverer avløpsslam. Under tilsynet ble det beskrevet at avløpsslam fra spyling av kjøretøy og fjøs leveres til en leverandør som tidligere ikke er beskrevet i egenkontrollen.

Dersom dere har flere aktører som mottar avfall fra dere, og det ikke er mulig å opprette flere kolonner for rapportering av avfall med lik avfallskode, ber vi om at dere presiserer hvilke aktører/anlegg som mottar slikt avfall fra dere i kommentarfeltet til rapporteringen.

Anmerkning 3: Virksomheten kan forbedre sin miljørisikovurdering mtp. å vurdere risikoen for enkelthendelser.

Dere har gjennomført miljørisikovurdering av mulig hendelser som kan oppstå som følge av driften ved anlegget, og vurdert mulige tiltak slik som beredskap og øvelser av denne. Under tilsynet ble det spurt om dere hadde vurdert lekkasje fra kjøretøy som en egen hendelse, noe dere ikke hadde gjort men hadde gjennomført beredskapsøvelse på. Erfaringsmessig er lekkasje av olje fra kjøretøy en relativt vanlig hendelse. Vi mener derfor at dette burde vært vurdert i risikovurderingen sammen med mulige tiltak, slik som tilgang på absorbent og evt. tildekking av nærliggende overvannskummer der dette er relevant.

Anmerkning 4: Virksomheten har ikke behandlet naboklager som avvik.

Naboklager om forhold som følger av deres drift, eller annen aktivitet på deres område, skal behandles som avvik. Dere har tidligere mottatt klager på lukt og støy fra deres anlegg. Disse henvendelsene er ifølge deres redegjørelse håndtert som avvik, men ikke behandlet i deres avvikssystem.

Ved en av de tidligere naboklagene var det klage støy fra kjøretøy som sto på deres anleggsområde, men som ikke tilhørte virksomheten. Forholdet ble av dere håndtert som et avvik selv om det ikke ble dokumentert i avvikssystemet. Slike klager som gjelder aktivitet som ikke kommer av deres drift, men som skjer på deres anleggsområde, skal også behandles som avvik i deres avvikssystem.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Nortura SA avd Bjerka sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok:

- Endre Aaen
- Camilla Risa Haugstad

Kontaktperson hos Nortura SA avd Bjerka:

- Runar Valla - Teknisk leder

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til forurensende aktivitet:

- Utslipp til vann, luft og støy
- Måleprogram
- Avfall
- Beredskap
- Avvikshåndtering

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Utslippstillatelse for Nortura BA avd. Bjerka, Hemnes kommune, sist endret 17.07.2014.

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Miljørisikovurdering
- Måleprogram for utslipp til vann
- Rutiner for vurdering av usikkerhet for målinger av bakteriologiske prøver
- Resultat for målinger av utslipp til vann for 2024
- Regneark for beregning av totalt utslipp

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Oppdatering av tillatelse i tråd med ny BREF og BAT-AEL for slakterier

Under tilsynet ble det tatt opp at dagens tillatelse har en ramme til tilsier at driften er omfattet av BAT (Beste tilgjengelige teknologi) for slaktevirksomheter, og derfor skal vurderes opp mot ny BREF (Referansedokument med Beste tilgjengelige teknologi) for denne type virksomheter. Tillatelsen må oppdateres i tråd med BAT-AEL (bindende utslippsgrenser for virksomheter omfattet av krav til beste tilgjengelige teknologi) dersom virksomheten fortsatt skal ha kapasitet som er over innslagspunktet for IED (Europeiske industridirektivet).

Innslagspunktet i IED er tatt inn i forskrift i forurensningsforskriften kap 36 vedlegg I. 6.4 a. Drift av slakterier med produksjonskapasitet på over 50 tonn skrotter per dag. Ved søknad om utslippstillatelse i 2007 ble det lagt til grunn at kapasiteten på anlegget var 72 tonn per døgn. Anlegget har siden fått utvidet ramme på tillatelsen.

Ved beregning av kapasitet vil det være antall tonn skotter som **kan** produseres ved anlegget som skal gjelde. Skrotter er da det som er igjen etter at dyret er slaktet og innvoller, blod og eventuelt avkapp er fjernet, slik som hode, jur, hover eller lignende.

Under tilsynet beskrev dere dagens drift med at dere normalt har en produksjon på 50-65 tonn per dag. I etterkant av tilsynet fikk vi tilsendt beregninger på at deres produksjon i sesong kan være opp til 72 tonn skrotter per dag.

Endring av krav til prøvetaking i dagens tillatelse

Under tilsynet ble det avdekket at dagens prøvetaking ikke er i tråd med vilkår 3.1 i tillatelsen. Siden vi planlegger å gjøre endringer i deres tillatelse, ettersom dagens tillatelse er mer enn 10 år gammel², vil vi her foreslå noen endringer av prøvetaking inntil ny tillatelse foreligger. Disse endringene vil være alternativ til kravene i dagens tillatelse.

---

² Jf. forurensningsloven § 18 tredje ledd.

Vi vil ikke anse dette som en endring av tillatelsen, da vi mener dette er lite hensiktsmessig mtp. den kommende endringen av hele tillatelsen. Forslag til alternativ prøvetaking forutsetter at dere selv også gjør en konkret vurdering av hvorvidt den foreslåtte prøvetakingen vil kunne gi et representativt bilde av deres faktiske utslipp.

Forslag til alternativ prøvetaking

Korttidsprøver

Dere tar i dag ikke korttidsprøver av prosessavløpsvann jf. avvik 1. I dagens tillatelse har dere krav til to korttidsprøver per langtidsprøve.

Vi foreslår at dere i stedet skal ta en korttidsprøve på ett døgn i tillegg til langtidsprøven på tre døgn. Videre skal dere ta minst seks prøver per år av både langtids- og korttidsprøver for å kompensere for det lavere antallet døgnprøver som kommer av denne endringen.

Spesifikt utslipp

Basert på virksomhetens beskrivelse av produksjon har spesifikt utslipp for slakt av gris og annet slakt har aldri vært relevante utslippsindikatorer. Disse skulle tidligere vært søkt endret. Slik vi ser det er ikke spesifikt utslipp lenger relevante rammer for driften for å regulere forurensningen som kommer av driften. Vi vil derfor ikke lenger kontrollere dette punktet i tillatelsen. Dere trenger ikke å dokumentere spesifikt utslipp slik som står i tabellen i vilkår 3.1.

Overskridelser av grenseverdier for utslipp til vann

Dere har siden 2010 hatt større utslipp enn rammen som dere er gitt i tillatelse for utslipp av KOF. Denne overskridelsen, sammen med lite kommunikasjon med kommunen, kan ha ført til at også kommunen har overskredet sine grenseverdier.

Overskridelsen av utslippsgrensene er tidligere kjent av Statsforvalterne og er derfor ikke et avvik i denne rapporten, da det ikke ble avdekket som en del av tilsynet. Vi ser likevel alvorlig på at dere i over 10 år har hatt større utslipp enn det som har vært omsøkt, og var lagt til grunn ved saksbehandling av deres søknad.

Vi er kjent med at dere de neste månedene skal installere nytt rensetrinn. Vi ber om at dere ved tilbakemelding på tilsynsrapporten redegjør for status for dette arbeidet, og at dere ved egenkontroll for 2024 også legger ved målinger gjort i 2025 som vedlegg. Vi vil ha videre oppfølging av deres overholdelse av grenseverdier som følge av oppdatering av tillatelsen.

Dere har anledning til å kommentere rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven og på norskeutslipp.no.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Endre Aaen
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

HEMNES KOMMUNE

Sentrumsveien 1

8646

KORGEN